

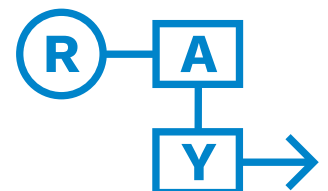
EU:n nuoriso-ohjelmiin osallistuneet nuoret ja nuorisotyöntekijät ovat tyytyväisiä hankkeissa saatuihin kokemuksiin ja osaamiseen

- 1.** Hankkeiden merkitys ja onnistuminen koettiin keskimäärin hyvin korkeaksi.
- 2.** Kokemus Euroopan läheisyydestä parani hankkeisiin osallistumisen myötä.
- 3.** EU:n nuoriso-ohjelmien painopisteet toteutuivat vastaajien mukaan hankkeissa erittäin hyvin osallisuuden edistämisen ja osallistavuuden osalta, hyvin kestävän kehityksen tukemisen osalta ja melko hyvin digitaalisuuden osalta.

RAY-tutkimusverkoston kyselytutkimukseen vastanneiden näkemykset ja kokemukset Erasmus+ nuorisoalalle ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen hankkeisiin osallistumisesta ovat yleisesti hyvin positiivisia. Kyselyyn vastanneet ovat hyvin tyytyväisiä hankkeisiin osallistu-

miseensa ja niiden tarjoamiin toimintoihin, kokemuksiin sekä tietoihin ja taitoihin. Tätä voi pitää onnistumisena myös siksi, että nyt tarkasteltavat hankkeet ja niiden kyselyt toteutettiin vuosina 2021–2023, jolloin Euroopassa oli hyvin poikkeuksellinen ajanjakso nuorten elämään merkittävästi vaikuttaneen koronapandemian ja Ukrainassa alkaneen sodan vuoksi. Taustoiltaan, tavoitteiltaan ja kiinnostuksen kohteiltaan hankkeet ja niihin osallistujat ovat moninainen joukko.

Vastanneet ovat olleet osallistujana nuorisovaihdossa tai nuorten osallistumishankkeessa (PP MON), nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeessa (YWM MON) tai vapaaehtoishankkeessa (VOL SOC), jäsenenä hanketiimissä (PT MON) tai osallistujana kansainvälisessä seminaarissa (TCA MON). Esittelemme tässä tutkimusnostossa Suomen aineistoa koskevia tuloksia.

Taustatekijöitä

- Nuorisovaihtoihin, nuorten osallistumishankkeisiin tai vapaaehtoismintaan osallistuneista nuorista joka viides vastaaja asui maaseutuymäpärissä.
- Kaikissa vastaajaryhmissä korostui nainen sukupuoli-identiteettinä.
- Kaikissa eri vastaajaryhmissä korostui tavoite kohti korkeaa koulutustasoa.
- Valtaosa nuorisovaihtoihin tai nuorten osallistumishankkeisiin osallistuneista nuorista oli joko koulutuksessa (60 %) tai palkkatöissä (22 %). Samoin nuorisotyöntekijöistä töissä oli yli puolet.
- Joka neljäs koki kuuluvansa syrjittävään ryhmään tai joukkoon (hanketiimeihin, nuorisovaihtoihin, nuorten osallistumishankkeisiin ja vapaaehtoisu toimintaan osallistuneet).
- Kaikissa vastaajaryhmissä yleinen tyytyväisyys elämään arvioitiin korkeaksi.

Kokemukset osallistumisesta

Motivaatio osallistumiselle:

Valtaosa niin nuorisovaihtoihin ja nuorten osallistumishankkeisiin, nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin kuin nuorisoalan koulutuksiin ja seminaareihin osallistuneista nosti joko uusien asioiden oppimisen tai uusien kokemusten saamisen yhdeksi tärkeimmäksi syyksi

omalle osallistumiselle. Enemmistö sekä seminaareihin ja koulutukseen osallistuneista että nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin osallistuneista nuorisotyöntekijöistä piti hankkeiden aihepiiriin tutustumista sekä omien verkostojen ja organisaatioiden kehittämistä tärkeänä tekijänä hankkeeseen osallistumiselle. Näissä kahdessa ryhmässä korostuivat tiedolliset ja ammatilliset tekijät osallistumisen syinä.

Nuorisovaihtoihin ja nuorten osallistumishankkeisiin osallistuneiden ryhmässä nousivat muista kulttuureista oppiminen, hauskanpito sekä itsensä ja oman kielitaidon kehittäminen muita vastaajaryhmiä tärkeämmäksi motivoijaksi hankeosallistumiselle. Tässä ryhmässä korostuivat yksilölliset tiedolliset ja kokemukselliset syyt hankeosallistumiselle muita vastaajaryhmiä vahvemmin.

Ohjelmien painopisteet¹:

Tavoitteet ovat toteutuneet hankkeisiin osallistuneiden arvioiden mukaan erittäin hyvin osallisuuden edistämisen ja osallistavuuden osalta, hyvin kestävän kehityksen tukemisen kohdalla ja melko hyvin digitaalisuuden osalta.

Hankekokemus:

Kyselyssä pyydettiin kaikkia viittä vastaajaryhmää arvioimaan omaa kokemusta hankkeesta asteikolla 1 (huono) – 5 (erittäin hyvä). Kaikissa ryhmässä arviot kokemuksista olivat erittäin hyviä: kaikissa ryhmässä oli vastausten mediaani ja moodi sama eli täysi viisi.

Kaikissa ryhmässä pidettiin taloudellisesti suhteellisen helppona osallistua hankkeisiin. Myös itseilmaisuuden mahdollisuutta pidettiin kaikissa ryhmässä suhteellisen helppona. Kansainvälisiin nuorisoalan koulutuksiin ja seminaareihin osallistuneet arvioivat itseilmaisuuden helpommaksi, nuorisovaihtoihin ja nuorten osallistumis-

¹ Vuosien 2021–2027 Erasmus+ ja Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelmilla halutaan edistää erityisesti osallisuutta ja moninaisuutta, digitaalisuutta, ympäristövastuullisuutta sekä aktiivista kansalaisuutta.

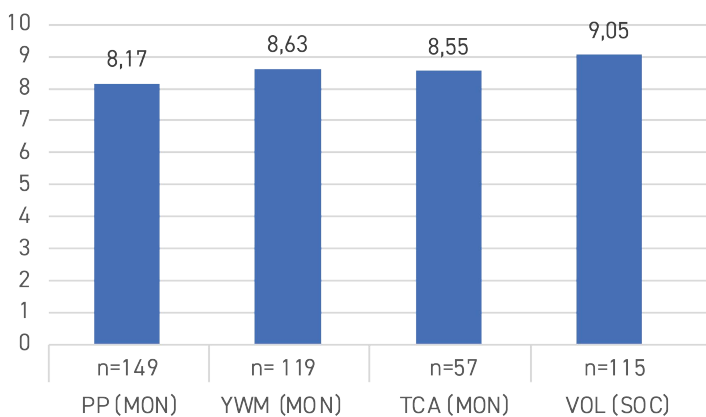
hankkeisiin osallistuneet keskimäärin hieman muita ryhmiä vähemmän helpoksi.

Nuorisovaihtoihin ja nuorten osallistumishankkeisiin, nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin sekä nuorisoalan koulutuksiin ja seminaareihin osallistuneilta kysyttiin arviota hankkeeseen osallistumisen nautinnollisuudesta. Kaikissa kolmessa ryhmässä osallistumista pidettiin keskimäärin erittäin paljon nautinnollisena: koulutuksiin ja seminaareihin osallistujissa hieman enemmän, nuorisohankkeisiin osallistuneissa hieman vähemmän.

Hankkeiden merkityksellisyyttä itselle kysyttiin kaikilta vastaajaryhmiltä paitsi hanketiimiläisiltä. Hankkeiden merkitys koettiin keskimäärin hyvin korkeaksi. Erityisen merkitykselliseksi itselle hankkeet koettiin vapaaehtoishankkeisiin osallistuneiden ryhmässä (kuvio 1).

Kuvio 1: Arvio hankkeen merkityksellisyydestä itselle asteikolla 0 (ei lainkaan) -10 (erittäin merkityksellinen)

Keskiarvot vastaajaryhmittäin

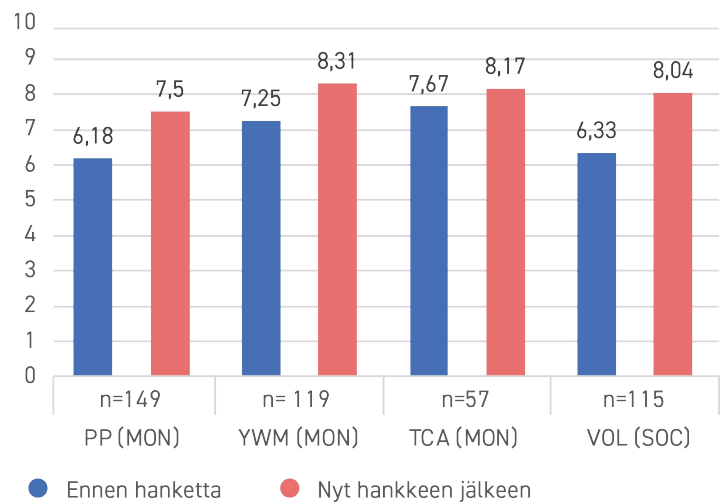

Kaikissa vastaajaryhmissä arvio Euroopan läheisyyden kokemuksesta parani hankkeeseen osallistumisen myötä. Suhteellisesti suurin muutos vahvempaan läheisyyden kokemukseen tapahtui vapaaehtoishankkeisiin sekä

nuorisovaihtoihin ja nuorten osallistumishankkeisiin osallistuneiden ryhmissä (kuvio 2).

Kuvio 2: Miten läheiseksi tunsit/tunnet Euroopan? Asteikko 0-10

Keskiarvot vastaajaryhmittäin

Kaikilta vastaajaryhmiltä kysyttiin arviota viime aikojen kriisien vaikutuksista hankkeisiin, sillä kyselyn toteutusaikaan koronapandemia oli vielä käynnissä, lisäksi Euroopassa alkoi Ukrainan sota. Kriisien vaikutukset arvioitiin kuitenkin varsin maltillisiksi, joskin nuorisohankkeisiin ja vapaaehtoishankkeisiin osallistuneiden ryhmissä oli suurta hajontaa arvioissa. Vahvimmit vaikutukset arvioivat hanketiimiläiset.

Youthpass:

Youthpass on osallistumistodistus, johon osallistuja kirjaa hankkeessa oppimiaan asioita. Lisäksi se on työkalu nonformaalin eli epävirallisen oppimisen tunnistamiselle EU:n nuoriso-ohjelmissa. Enemmistö vastaajista ei ollut hyödyntänyt Youthpass-todistusta, mutta vastaajaryhmät, joissa todistusta on käytetty aktiivisimmin (eli nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin sekä koulutuksiin ja seminaareihin osallistuneet), arvioivat Youthpassin hyödyllisyyden selvästi muita korkeammaksi.

Arviot vaikutuksista

Kuvio 3: **Hankkeen vaikutukset, PP (MON). Suomen ja kaikkien Euroopan maiden vastaajat, jotka ovat samaa mieltä tai täysin samaa mieltä (%)**

Nuorisovaihtohankkeisiin ja nuorten osallistumishankkeisiin osallistuneet:

Selkeästi eniten joko samaa tai täysin samaa mieltä vastaajat olivat siitä, että hanke oli parantanut taitoja toimia eri kulttuuritaustaisten ihmisten kanssa (93 %), opettanut asioiden harkintaa ja kriittistä ajattelua (75 %) sekä parantanut itseluottamusta (68 %).

Yleiseurooppalaisessa aineistossa koettiin suomalaisvastaajia vahvemmin, että hanke oli parantanut itseluottamusta tai lisännyt itsenäisyyden tunnetta, parantanut kykyä tarttua yhteiskunnallisiin haasteisiin tai parantanut harkintakykyä ja parantanut kriittisen ajattelun taitoja (kuvio 3).

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin osallistuneet:

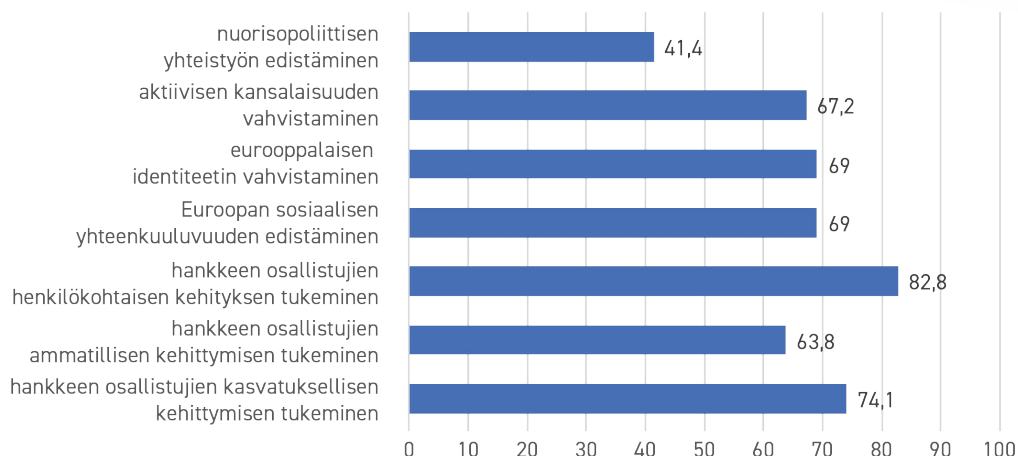
Useimmat vastaajista kokivat oppineensa hankkeessa jotain uutta nuorisotyöstä (75 %), epävirallisesta

(nonformaalista) oppimisesta (73 %) sekä organisaation oppimisesta ja kehityksestä (61 %). Toisaalta vain hieman yli neljännes (28 %) vastaajista koki oppineensa jotain nuorisopolitiikasta. Muissa vaihtoehtoissa (nuorten todellisuudet, ammatillinen kehittyminen ja hankehallinto) noin puolet vastaajista määritteli oppineensa hankkeessa näistä teemoista.

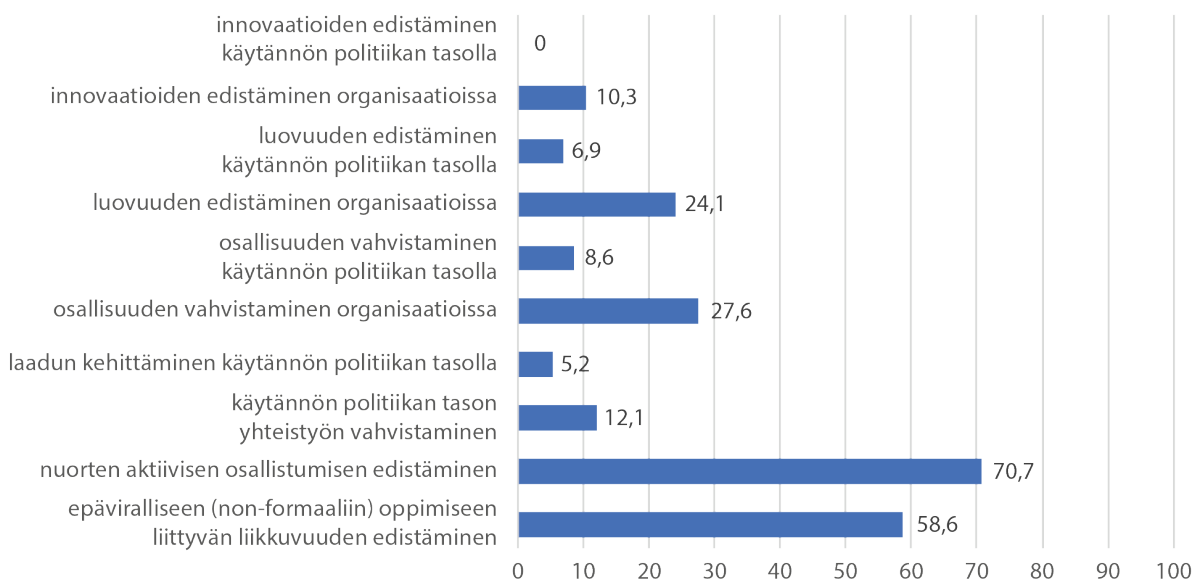
Merkittävä ero yleiseurooppalaisessa aineistossa liittyi arvioihin sekä nuorisopolitiikasta että nuorten todellisuuksista oppimisesta: näissä teemoissa ero oli yleiseurooppalaisessa aineistossa lähes kymmenen prosenttiyksikköä Suomea korkeampi.

Nuorisotyöntekijät kokivat oppineensa pääasiassa nuorten voimaannuttamisesta (66 %) ja vertaisoppimisesta (61 %). Vallasta ja valtasuhteista koki hankkeessa oppineensa vain selkeä vähemmistö (29 %). Merkittävin ero Suomen ja Euroopan vastaaja-

Kuvio 4: **Kuinka hyvin hanke edisti Erasmus+ -ohjelman yleisiä tavoitteita?** PT (MON) (%)

Kuvio 5: **Kuinka hyvin hanke edisti Erasmus+ nuorisoalalle annettuja strategisia tavoitteita?** PT (MON) (%)

ryhmän väliltä löytyi vallasta ja valtasuhteista oppimisen kohdalta: yli 10 prosenttiyksikköä suurempi osa yleiseurooppalaisen aineiston vastaajista koki oppineensa vallasta ja valtasuhteista.

Hanketiimien jäsenet, hankkeiden ohjaajat:

Hanketiimien jäseniltä ja hankkeiden ohjaajilta kartoitettiin arviota siitä, miten hankkeet ovat edistäneet Erasmus+ -ohjelman yleisiä tavoitteita. Valtaosa vas-

taajista mielsi, että ohjelmatavoitteet ovat toteutuneet hankkeessa hyvin. Yleisin näkemys vastaajien keskuudessa oli, että hankkeisiin osallistuneiden kasvatuksellisen kehityksen ja henkilökohtaisen kehityksen tukeminen oli onnistunut hankkeissa hyvin (kuvio 4).

Lisäksi hanketiimiläisiltä kysyttiin arviota siitä, miten hanke oli edistänyt ohjelman strategisia tavoitteita. Enemmistö vastaajista arvioi, että nuorten aktiivisen

osallistumisen edistäminen (71 %) ja epäviralliseen (nonformaaliin) oppimiseen liikkuvuuden edistäminen (59 %) olivat toteutuneet tavoitteina (kuvio 5).

Suomessa selkeästi suurempi osuus vastaajista mielsi nuorten aktiivisen osallistumisen edistämisen tavoitteen toteutuneen hankkeessa paremmin verrattuna yleiseurooppalaiseen tasoon.

RAY-verkoston kyselytutkimus:

Erasmus+ nuorisoalalle ja Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelmien osallistujat ovat tyytyväisiä hankkeisiin

Kansainvälinen RAY-tutkimusverkoston kyselyaineisto käsitti kaikkiaan kahdeksan eri temaattista ja erilaisille vastaajaryhmille suunnattua kyselyä. Suomen kyselyaineistojen osalta vain viisi kyselyä sisältyy tutkimusraporttiin. Kolme kyselyä (kaikkiaan neljästä Euroopan solidaarisuusjoukoille suunnatusta) jouduttiin jättämään pois liian pienen vastaajamäärän vuoksi. Samoin kyselyn toteuttamisvaiheen teknisen virheen vuoksi raportoidusta viidestä kyselystä osa niiden temaattisista kysymyksistä on jouduttu jättämään pois.

Suomen aineiston analysoi projektitutkija **Kari Saari** Nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juveniasta Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa.

